

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **L. A.**, narozený X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2022, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2022, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou dne 9. 2. 2022 domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 20. 10. 2021, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 323/2021 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobce o zvýšení výše invalidního důchodu, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení J. (dále jen „OSSZ“) ze dne 21. 9. 2021, je žalobce dále invalidní pro invaliditu prvního stupně.
2. Žalobce nesouhlasil s posouzením jeho zdravotního stavu, neboť od roku 2018 byl různými lékaři vyšetřován kvůli špatným hodnotám krve, když mu bylo opakovaně

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

zjištěno, že má abnormálně vysoký počet bílých krvinek. V listopadu 2021 mu byl zjištěn nádor na prostatě a na březen 2022 mu byla přeložena operace v nemocnici N. H. Žalobce poukazoval na svůj špatný psychický stav, kdy má strach, nedokáže se na nic soustředit, stále se cítí unavený a i přes den si musí jít lehnout. Trpí na bolesti hlavy a připadá si, že se dostal na psychické a fyzické dno, je totálně vyčerpaný a v noci skoro nespí. Má pocit naprostého vyhoření. Psychiatrická vyšetření se kvůli protiepidemickým opatřením uskutečňují dva roky pouze telefonicky. Strídavě ho trápí průjmy, zácpy a bolesti břicha. Bolí ho levá končetina, což ho v noci budí. Dále byl kvůli bolesti v levém prsu vyšetřen i na mamografii, kde mu sdělili, že obtíže jsou dány špatnou medikací kardiologa, který ale na lékařskou zprávu nijak nereagoval a medikaci nezměnil. Mívá návaly horka, občas se mu motá hlava tak, že se musí posadit a zhluboka dýchat. Žalobce uvedl, že se vůbec necítí na to, aby docházel pravidelně do jakéhokoliv zaměstnání, v době podání žaloby byl v pracovní neschopnosti a dlouhodobě v evidenci úřadu práce a v I. stupni invalidního důchodu.

3. Žalovaná s ohledem na námitky žalobce navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
4. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal dne 30. 8. 2021 žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu.
6. V posudku o invaliditě ze dne 21. 9. 2021, č. j. LPS/2021/785-JE_CSSZ vypracovaném Okresní správou sociálního zabezpečení dospěla posudková lékařka k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je periodická depresivní porucha, středně těžká, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %. V doplňujícím posudku ze dne 30. 9. 2021 k posudku ze dne 21. 9. 2021, ve kterém byly doplněny lékařské nálezy z gastroenterologické, kardiologické, neurologické ambulance, z urologických vyšetření, sono ledvin ze dne 2. 7. 2021, hematologické a EMG ambulance, dospěla posudková lékařka k totožnému závěru.
7. S odkazem na závěr posudku posudkové lékařky OSSZ vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 20. 10. 2021, kterým podle § 41 odst. 3 a pro nesplnění podmínek podle § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona o důchodovém pojištění žádost žalobce zamítla s odůvodněním, že žalobci nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
8. Žalobce prvostupňové rozhodnutí napadl námitkami, a v nich uvedl, že nesouhlasí s posouzením jeho zdravotního stavu, a to již od roku 2018, kdy byl různými lékaři vyšetřován kvůli špatným výsledkům krve – opakovaně mu bylo zjištěno, že má abnormálně vysoký počet bílých krvinek. Dále poukázal, že trpí na zažívací potíže, bolesti břicha, konečníku a levé končetiny. Má zvětšený a na dotyk bolestivý levý prs. Také upozornil na to, že se potvrdil nález na prostatě, což vedlo ke zhoršení jeho psychického stavu. K námitkám přiložil čtyři lékařské zprávy.

9. Posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 6. 1. 2022, a to na základě lékařských zpráv jako posudková lékařka OSSZ a dále na základě lékařských zpráv, které k námitkám doložil žalobce. Uzavřela shodně se závěry posudkové lékařky OSSZ, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 18. 1. 2022, jež žalobce převzal dne 21. 1. 2022, námitky zamítla a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti není žalobce invalidní pro invaliditu třetího ani druhého stupně, ale jedná se o invaliditu prvního.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na argumentaci žalobce provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 6. 4. 2022. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen a byl vyšetřen odbornou lékařkou z oboru psychiatrie. Posudková komise po rozboru všech posudkově významných lékařských zpráv včetně zohlednění i těch přiložených k žalobě shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce bylo od 21. 9. 2021 do 9. 12. 2021 onemocnění periodickou depresivní chorobou podle kapitoly V, položky 4c vyhlášky č. 359/2009 Sb. s mírou poklesu 40 % a od 10. 12. 2021 onkologické onemocnění, adenokarcinom prostaty, podle kapitoly II, položky 1e vyhlášky č. 359/2009 Sb. s mírou poklesu 70 %. Platnost posudku byla stanovena do 31. 12. 2022. U ostatních zjištěných onemocnění žalobce posudková komise MPSV konstatovala, že nemají význam na posudkový závěr.
13. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
14. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).

15. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se pořadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. Soud konstatuje, že z obsahu posudku posudkové komise patrné, že při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložil žalobce, a při svém jednání přezkoumala zdravotní stav žalobce odbornou lékařkou. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž jeho rozhodující příčinu podřadila za období od 21. 9. 2021 do 9. 12. 2021 pod kapitolu V, položku 4c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti stanovila na 40 %. Dále pak komise dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinu podřadila za období od 10. 12. 2021 pod kapitolu II, položku 1e přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na 70 %. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, které jsou rozhodujícími příčinami dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotních postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity prvního a následně třetího stupně nikterak nezpochybnili.
17. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobce soud dospěl k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z nejúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 6. 4. 2022. Zdravotní stav žalobce hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinu podřadila za období od 21. 9. 2021 do 9. 12. 2021 totožně jako posudkoví lékaři žalované a OSSZ pod kapitolu V, položku 4c přílohy vyhlášky o

posuzování invalidity. Avšak za období od 10. 12. 2021 se závěry posudkové komise MPSV liší od závěrů posudkového lékaře žalované a podřadila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce pod kapitolu II, položku 1e s tím, že byl žalobci diagnostikován adenokarcinom prostaty, potvrzený bioptickým vyšetřením zbytnělé prostaty (9/2021), přičemž dne 10. 12. 2021 bylo urologickým konziliem rozhodnuto o způsobu léčby onemocnění, a to operační odstranění prostaty, které bylo provedeno dne 8. 3. 2022 (po vydání napadeného rozhodnutí).

18. Posudková komise MPSV se z převažující části ztotožnila se závěry posudkových lékařů žalované a OSSZ, odlišně pak hodnotila příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu v důsledku diagnostikovaného adenokarcionomu prostaty. Je třeba uvést, že tato příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se nemohla promítnout v prvostupňovém rozhodnutí, neboť za rozhodné datum vzniku invalidity v důsledku poklesu pracovní schopnosti bylo určeno datum 10. 12. 2021, tedy po vydání prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný postupoval správně, když potvrdil závěry uvedené v prvostupňovém rozhodnutí, avšak v době před vydáním napadeného rozhodnutí měl k dispozici již informace, které vyhodnotila posudková komise MPSV jako příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, v jejímž důsledku poklesla jeho pracovní schopnosti o 70 %, což odpovídá III. stupni invalidity. Určení míry poklesu pracovní schopnosti bylo náležitě odůvodněno a posudek posudkové komise v tomto směru splňuje požadavky úplnosti a přesvědčivosti. Účastníci nevznesli proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhli doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.
19. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, avšak nikoli v části přezkumu prvostupňového rozhodnutí, s jehož hodnocením se nerozhází ani posudková komise MPSV, ale až v části týkající se skutečností, které nastaly po vydání prvostupňového rozhodnutí, tj. ohledně diagnostikovaného adenokarcionomu prostaty. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí (od 10. 12. 2021) 70 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce od 10. 12. 2021, který spočíval nikoli v periodické depresivní poruše, ale v diagnostikovaném adenokarcinomu prostaty. Žalovaná tak nesprávně zjistila příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity za období od 10. 12. 2021, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému stanovení míry poklesu pracovní neschopnosti, a tím i k nesprávnému posouzení žádosti žalobce o přiznání invalidity.
20. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem

soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 6. 4. 2022, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).

21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný, a měl by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Žalobce se však práva na náhradu nákladů řízení vzdal, a proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. září 2022

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková, v. r.
soudkyně